

Cs. JÓNÁS ERZSÉBET

MINYA KÁROLY: DERŰS NYELVMŰVELÉS. 66 ÍRÁS AZ ANYANYELVHASZNÁLATRÓL

MNYKNT, Budapest, 2024. 199 oldal. ISBN: 978-615-82068-5-3

„Humorban nem ismerek tréfát” – írta 1914-ben az önéletrajzában Karinthy Frigyes. Ez jut eszünkbe, amikor Minya Károly kézbe simuló kötetét lapozgatjuk. A szerző nyelvész, nyelvművelő, igazi pedagógus, a Nyíregyházi Egyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének igazgatója, habilitált főiskolai tanár. Nyelvhasználati útmutatásait rendszeresen hallgathatjuk a Kossuth rádióban, de az interneten is olvashatjuk tanácsait. A Magyar Nyelvőr egyik szerkesztője, a Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport tagja, a Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda egyik alapítója, szókincskutató, szótáríró. Példaképe Grétsy László, akinek megértő alakja a televízióból, az *Álljunk meg egy szóra!* nyelvművelő műsorból is jól ismert a régi nézőknek. Ez a kétszáz oldalas munkája nyolc témakörbe rendezett (helyesírás, nyelvhelyesség, kommunikáció, grammatika, stílus, nyelvjuttatás, tulajdonnevek, szavak, mondatok), hatvanhat mosolyt ébresztő, mégis maximálisan szakmai, nyelvművelő írás. A kötet címének jelzőjét Balázs Géza nyelvésztársától kölcsönözte, aki a könyveivel, tanulmányaival a nyelvművelők táborának szellemi vezetője, akár az internet népét, akár a neologizmusokat vizsgálja (Balázs 2003).

A derűs nyelvművelésnek egy magyartanár kezében édestestvére a derűs nyelvtanóra, melynek elengedhetetlen elemei a humoros, mosolyra fakasztó példák – írja előszavában a szerző (12). Itt kapcsolódik Minya Károly szemlélete Karinthy gondolatmenetéhez: Nevet-

ve, de komolyan tanulni, szórakozva, de nyelvtudatosan korrigálni anyanyelvi tévedéseinket. Persze tudjuk jól, nem ezen áll vagy bukik a nyelvtanórák eredményessége, de közrejátszik abban, hogy kedvező érzelmi motivációt biztosítson akár a diákoknak, akár a felnőtteknek a nyelvhasználati ismeretek tanuláshoz, fejlesztéséhez. Ez a könyv az iskolai oktatásban is használható, a nyelvi jelenségek alapos és közérthető magyarázatával mindenki számára hasznos és tanulságos lehet. A nyelvi öröm, a rácsodálkozás, a szavak ízlelésének élvezete, az örömszerzés lehetősége és a mosoly adassék meg a nyelvtanórákon! De hozzáfűzhetjük, az idegen nyelvi órákon, a fordításoktatásban is haszonnal forgatható felsőbb szinten, ahova ma már egyre többen eljutnak, amikor a szinonimák, a stíluselemek, nyelvi egyénítések megfigyeltetésére keresik a választ.

A nyelv dinamikus entitás. Az anyanyelv normatív szabályozása időről időre szabályzatokba foglalva, kézikönyvek sorában áll a nyelvészek és hétköznapi nyelvhasználók rendelkezésére. Minya Károly a huszonegyedik század nyelvéllapotát hozza közelebb hatalmas tényanyagot összegyűjtött magyarázataival nem kanonikusan előíró, hanem megengedően tanácsadó hangvételű írásaiban.

A digitális bennszülött olvasók számára jobban érthetően úgy fogalmaz Minya tanár úr, hogy ez a nyelvművelés 3.0 szintje. A nyelvművelés történetileg is többféle. Az 1930-as években igen szigorú volt – sőt nevezhetjük

vaskalaposnak is –, nemegyszer még a megszégyenítés eszközével is élt. Ezt nevezhetjük nyelvművelés 1.0-nak. Később Lőrincze Lajos bevezette a pozitív nyelvművelés fogalmát. Ez azt jelenti, hogy szorgalmazni kell a kifogástalan, szép írásművek megismerését és megismertetését, amelyek mintát adnak. Grétsy László a nemzetközpontú nyelvművelést hirdette. Kiváló stilisztánk, Kemény Gábor ugyanakkor a szituatív helyesség kritériumát, azaz a stílusközpontú nyelvművelést helyezte középpontba. Ez utóbbi szerint megnyilatkozásunk mind írásban, mind szóban függ a helytől, az időtől, az alkalomtól, a hallgatóságtól. Ez volt a nyelvművelés 2.0. És végül Balázs Géza szerint a derű, a kedély megóv sokféle rossztól, ráadásul befogadhatóvá teszi az ismereteket. Tőle kaptam kölcsön a kötet címét is – vallja be a szerző. A derűs nyelvművelők szerint, akiknek sorába Minya Károly is tartozik, így van lehetőség árnyalt, óvatos és szükségszerű beavatkozásra.

Az első fejezet *Helyesírás* címmel az „írás tudományáról” szól (15–29). Az akadémiai és palánkhelyesírás kapcsán a normatív és a hétköznapi nyelvhasználatot egy börtönben feltételezett párbeszéddel illusztrálja: „– Te miért vagy itt? – Három vesszőhiba és négy egybeírás miatt” (15). A helyesírás nem törvény, hanem ajánlás, de a szövegértés miatt a korrekt írásmód mindig fontos. A mozaikszavak, főleg a toldalékolásuk napjainkban nem kevés gondot jelent. A betűszók, a beszélő mozaikszavak sokszor mosolyt fakasztanak, de fejtörést is okoznak.

Az egybe- és különírás szabályai a helyesírás arisztokratáinak nevezhetők: *házi feladat*, de *nyelvtan-házifel-*

adat. A korrektor munkája talán nem is tudatosul bennünk. A helyesírási hibák javítása az ő kezében, jobban mondva a fejében van. Hiába az internetes kereső. A Kárpát-medencei korrektorversenyt – bizonyítva a fontosságát – 2023-ban ötödször rendezte meg a Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda (e-nyelv.hu) a helyesírási kultúra emeléséért. Az is személyes tapasztalat, hogy a helyesírás mellett az egyre terjedő digitális kommunikáción túl milyen fontos lenne a kézírás, a szépírás, egyáltalán az írás idegrendszerre gyakorolt pozitív hatásának figyelembevétele. „A kézírás az agy, a szem és a kéz finom, összehangolt munkája, fejleszt a térérzékelést, a ritmusérzéklet, az ábrázolási készséget, ezzel párhuzamosan pedig a precizitásunk is javul. Felmérések mutatták ki, hogy akik nem írnak kézzel, azoknak kevésbé fejlődik az emlékezőtehetségük” (25).

A *Nyelvhelyesség* fejezet továbbgu-rítja a szelíd tanácsadás gombolyagát (30–68). Nem akar mindenhol hibát keresve „nyelvtannáci” lenni, csak felvil-lant néhányat a legismertebb hibákból, amelyek a tájnyelvben vagy a szociális nyelvhasználatban, a saját kommunikációs szintjén, például a nagymamák, dédikék körében nem szorulnak javítás-ra, de a nyelvtan tanításakor, a közsze-replésben tudatosításra szorulnak. Varró Dániel így fakaszt mosolyt a Feleségem ha felmegy a Facebookra című versével: „Harciasan népnevel és hitoktat, / szel-lemi és nyelvi fölényt fitogtat, / nem tűri, hogy egyetlen kis vesszőhiba megtorlat-lan maradjon, / notórius nyelvtannáci az én édes galambom” (32). Nyelvhelyes-ségi hiba a suksükölés, a nákolás vagy akár a hiperkorrektségek. Sokan emlék-szünk 1993-ból a sportolókat bántó, de

azonnal rögzült orrspray-reklám mondatára a focikapus szájából: „*Az orrodát is tisztítsd*”. „A nyelvhasználati ajánlások – véli Minya Károly – olyanok, mint a vezetéstechnikai javaslatok. A nyelvhelyességi szabályok helyett inkább a tanácsok szóval élhetünk” (41).

Talán az legnehezebb kérdések közé tartozik a hétköznapi nyelvhasználók körében a technika fejlődésével az idegen nyelven megjelenő fogalmak magyarítása, elfogadása, meghonosítása. Az *e-mail*, a *szelfi*, az *aerobik* már fel se tűnik, hogy nem magyar szó. De mi magunk is okozunk a nyelvi divattal elég fejtörést. Nemcsak a terpeszkedő kifejezésmóddal, a tautológiával és pleonazmus kerülésével foglalkozhat a nyelv művelő (*vizuális látvány*, *nukleáris atomtámadás*), hanem rácsodálkozhat az új igeekötőhasználatra, annak a stílusjelentésére is (*bevállal*, *bekövet*, *belájkol*). A divatosan terjedő *be-* igeekötő járulékos szemantikája, stílusértéke a cselekvésben való elmerülés, intenzitás, amely akaratunktól független is lehet (61).

Változóban van a nyelvjárásban beszélők megítélése. Régebben lenézték, elítélték, a műveletlenség jelének tartották. Napjainkban az érzékenyítés eredményeként nemcsak elfogadott nyelvhasználati változat, hanem sokan büszkén, tudatosan használják saját gyökereiknek, identitásuknak a jelzésére, a nyelvhasználat színességének bizonyítására (63). A szerző, aki maga is szabolcsi születésű, a *tirpákozást* hozza példának. Az általános megítélésben a nyírségi táj nyelv használóit nevezik tirpákoknak a Szarvas környékéről ide telepített szlovák eredetű népesség, a tirpákok (türelmesek) beszédváltozata után. Ez a megnevezés sztereotípiaként a műveletlenség, tájé-

kozatlanság asszociációját is hordozza a keleti végeken élőkkel szemben.

A tartalom képi megjelenítése a nyelvjárásoknál is feltűnőbb, sokszor tényleg megmosolyogtató keveredéshez, képzavarhoz vezet. A közéletben, a publicisztikában, de akár a diákok fogalmazásaiban is találunk hatáskeltésre törekvő ilyen példákat. Egy iskolai verselemzésben Janus Pannoniusról ezt olvashatjuk: „*Egy dunántúli mandulafáról akkor írt, mikor szeme fennakadt egy fán, mely februárban virágzott*” (68).

A *Kommunikáció* című fejezet a tetten ért szavak mellett a tetten ért csendről is szól (69–102). A verbális és nonverbális kommunikáció része a hallgatás is, vagyis a csend megválasztása. Három fogalmat kell elkülönítenünk: a csendet, a hallgatást és az elhallgatást. A hallgatás a nem verbális kommunikáció egyik megnyilvánulása, a nonverbális csatornák egyike, kifejezhet viszonyulást a másik emberhez és a közlési szituációhoz. Az asszertív hallgatás az odafigyelés kifejezője. De hallgatás jelzi a beszélőváltást. Újabban az üzleti élet is felfedezi a hallgatás stratégiai funkcióját. Ám a különböző kultúrák másként használják a hallgatást. A kínaiak, japánok a hierarchia és engedelmesség hordozójának tekintik. A finnek kevésbé töltik ki beszéddel az időt, mint a déli népek. Külön funkciója van az elhallgatásnak. Az irodalomban számos stílusalakzat kapcsolható hozzá. Ilyenek a detrakciós alakzatok, az ellipszis, az aposziopézis. Ezek az olvasó aktív szövegáttér-értelmezésére támaszkodnak, amikor a hiány pótlása jelentéssé válik. „A hallgatást, elhallgatást mint kommunikációs jelenséget viszonylag kevés tanulmány tárgyalja. Azért is nagyon fontos a hallgatás, il-

letve az elhallgatás, mert egy jól végiggondolt kommunikációs stratégia része is lehet. Időnként a meggyőző szavak használata helyett jobb, ha hallgatunk és beszéltetünk” – állapítja meg Minya Károly (75).

A jó előadás titkairól élvezetesen és tanulságosan szól a szerző. Technikai és tartalmi tanácsok sorakoznak az alfejezetekben a diákoknak, tanároknak, a közszereplésre készülőknek. Az előkészítés része az iskolai hangos felelés. Sem bemagolni, sem felolvasni nem tanácsos a mondanókat. A lámpaláz leküzdése a felkészültség mellett különböző technikákkal is elérhető. A szemkontaktus, a testtartás és a mozgás, a humoros példák az előadásunk közben mind a figyelem fenntartását szolgálják. Magasabb szint a tagoló tételmondatok jelenléte a beszédben, a személyesség és hitelesség mint a meggyőzés eszköze. A beszédtechnikai eszközök, a mondatfonetikai, szupraszegmentális mondataalakítás is igen fontos. A hangsúly, a hangerő, a beszédtempó, a nyomaték, a hangszín, a gyorsasági és hangmagassági váltás stb. mind a hatékony beszéd tanulható ismérve.

A nyelvi bókok talán klasszikus értelemben kihalófélben vannak, mégis fontos elemei a kommunikációnak. Napjaink bókjainak nyelvi repertoárja elszegényedett, bizonyos szép szavakat pedig ki sem mernek mondani. A megfelelő bók mindig a helyzettől és a célszemélytől függ, tehát legyen személyes, vonatkozhat külső és belső tulajdonságra. A megszólítás a kommunikáció kezdetét is jelezheti, s változása különösen napjainkban tapasztalható a tegezés elterjedésével. Ez a felnőtt korosztály beszédtradícióitól kissé távolabb esik, de a nyelvi változások dinamizmusa itt is nyomon kö-

vethető. A nők és a férfiak tradicionális megszólítása mellett a családon belüli és a nyilvános általános érintkezés is fokozatosan idomul a nemzetközi trendekhez. A Covid-járvány óta új jelenség a szemmosoly, a könyökpacsi, a maszkhasználat mellett a puszi és kézfogás mellőzése. A testbeszéd ezer és ezer szállal szövi át a kommunikációnkat.

A *Grammatika* a nyelvtanórák muma, mégis lehet-e szexi? – teszi fel a kérdést a következő fejezet (103–16). Egy külföldi slágerre hivatkozva mondja a szerző, hogy a nyelvhelyesség is divat kezd lenni. A dal értelme szerint a fiú így szól a lányhoz: „jó lenne, ha tudnád, / Csábíts a [nyelvileg helyes] szövegeddel, a grammatika szexi.” Ha a magyar közönség furcsállná is e szavakat, egy nyelvtanórát is élvezetessé lehet tenni különféle játékokkal, fejtörőkkel. Ilyenek a palindromok, amelyek visszafelé olvasva is ugyanazt a szöveget adják, a nyelvtörők, az eszperente átírások, a levélábécé s egyéb nyelvi játékok. Az újabb szóalkotási technikák is gondolkoztató feladatot adnak. Hogy mondjuk másképp, hogy *bevéallalós*? Ilyenek az új *-ista*, *-izmus* képzőkkel gyártott szavak, pl. *kádárizmus*. Az elvonással képzett szavak is felkelthetik a figyelmet: *megszakért*, *pártvillong*. Ezek kontextusba helyezése, „megfejtése” is érdekes feladat lehet.

A mobiltelefon használata új nyelvi leleményeknek ad helyet. A szóalkotási módok átszövik az életünket. Napjainkban a legtermékenyebb képző a *-z* és az *-l*, ezekkel a következő új szavak jöttek létre: *hamburgerezik*, *klónozik*, *dartsozik*, *szörfözik*, *e-mailezik*, *internetezik*, *facebookozik*, *dzsoggingol*, *rappel*, *lizingel*. A képzők, a morfológiai alakok

tőváltása, az ikerszavak jelölése, az ike-
rítő becézés stb. a nyelvművelés lehető-
ségeit szélesíti.

A *Stílus* című fejezet akár az elő-
zőek folytatásaként is értelmezhe-
tő (117–40). Hiszen a szókincs neo-
logizmusai, mint az alcímben jelzett
celebszaki, gasztroperverz, csókdekóder
arra is utalnak, hogy milyen irányba vál-
tozik, tolódik el a médianorma, a rádió,
a tévé és a nyomtatott sajtó, ahol eze-
ket az újsütetű fordulatokat használják.
„A „kereskedelmiesülés” és bulvároso-
dás a kommunikációs-nyelvi megkülön-
böztetés, elkülönülés hirdetésével indult.
Ennek főbb jelei: „lazaság, oldottság,
harsányság, szlengesedés, pörgő, hada-
ró, gyors beszéd, a műsorvezető nem
előre megírt szöveget olvas fel, hanem
rögtönöz; a szójátékok gyakori alkalma-
zása, a köznyelvi szabályok (normák)
határának kitágítása, illetve megkérdő-
jelezése” (117). A bulvármédia nem az
értelemhez szól elsődlegesen, hanem
az érzelmekre kíván hatni. A bulvár le-
egyszerűsít. A világ kaotikus, bonyolult,
kiismerhetetlen, viszont a bulvársajtó
világa habkönnyű, rózsaszín, konflik-
tuszegény. Arra alapoz, hogy az ember
vágynak a pillanat örömére. Erre a nyelv-
ben a közhelyek, valamint a korjellem-
ző szavak (trendi kifejezések) lehetnek
a legjobb bizonyítékok.

A publicisztikán túl a szépiroda-
lom is ontja a neologizmusokat, az
intertextualitást, a szövegköziség hu-
mort fakasztó nyelvi használatát. Példa-
ként Parti Nagy Lajos prózája, Kornis,
Lackfi és Hamvai darabjai ugyanúgy il-
lusztrálják e stílusbeli eszköztárat, mint
a limerickek vagy az „újrágombolt”, át-
írt versek.

Külön fejfájást okoz az irodalmi kö-
telező olvasmányok stílustulajdonításai

kérdése. Tanuljunk Aranyul! A kötelező
olvasmányok érthetőségéről, netán azok
átírásáról már régóta folyik a diskurzus,
vita. Igaz, ez elsősorban prózai művekre
vonatkozik. Felvetődött az is a vita során,
hogy például az *Egri csillagok* csakúgy,
mint a legtöbb kötelező olvasmány, nem
gyerekeknek íródott. Azonban ez azért
nem jó érv, mert az általános iskolai iro-
dalomóra nem gyermekirodalom-óra,
a lírai alkotások sem a gyermekiroda-
lom részei. Elfogadva, hogy a régi sza-
vak akadályai a szövegértésnek, mégis
megtanulhatók, akár a matematika vagy
a kémia. „A lebutított, lájtosított, megron-
gált és tönkretett olvasmányok olyanok,
mintha a természet csodáival csak tévén
keresztül ismerkednénk vagy interneten
keresztül barátkoznánk. A lényeg ki van
lúgozva belőle: az élmény személyes át-
élése” (134). Móricz Zsigmond néprajzi
fordulatai, a rá jellemző nyelvjárásiasság
és az írott beszélnyelviség az archa-
izmusokhoz hasonlóan ugyanígy nem
gyomláható ki pl. *A boldog ember* szö-
vegéből. A rövid szövegműfajokat is ér-
demes beemelni a derűs nyelvművelésbe.
Ezeket gazdagítják a ma már alig hasz-
nált emlékkönyvi vagy iskolai ellenőrző-
bejegyzések, a vőfélyi köszöntők. Ezek
stílusösszetevői a szövegértésen túl szó-
rakoztató archaikus szövegemlékként le-
hetnek akár a magyartanítás színesítői is.

A *Nyelvújítás* át- meg átszövi a mai
magyar nyelvhasználatot (141–62).
Minya Károly kedvenc területén a tu-
dománytörténeti háttérrel ugyanolyan
tüzetesen tekinti át, mint az új szóalko-
tási tendenciákat, amelyek a mai nyelv-
használat régebbi vagy újabb jelenségei.
A 18. század elejéig nyúlik vissza a fe-
jezet. A nyelvművelés-történet legna-
gyobb vitája tehát a 18–19. században

lezajlott nyelvújítás korára tehető, az ortológusok, azaz a hagyományörzők és a neológusok, azaz a nyelvújítók között dúlt a szópárbaj. Kazinczy, Bessenyei György, Bugát Pál szerepe a magyar nyelv megújításában kiemelt helyet foglalt el. „Szópárbajok és pennaháborúk, gúnyolódások és visszavágások. Mind-mind jellemzi a nyelvújítás korát, de legfőbb eredménye elvitathatatlan, az, hogy óriási mértékben és értékben bővült a szókincsünk, az akkor született és alkotott kifejezések nélkül aligha tudnánk magyarul megszólalni” (147). A nyelvújítás korában több mint tízezer magyar szó született, és ehhez többek között szaknyelvi szóalkotásaival nagyban hozzájárult Bugát Pál. A mai szóalkotó képzők között gyakori például a *-da* képző: pl. *kajálda*, *vigyázda* az ifjúsági nyelvben, a *-kommandó* (*áramkommandó*), a *-turizmus* (*borturizmus*), a *-gate* utótagú összetétel (*kukagate*). Minden élő nyelv a változataiban és változásában él. Ez utóbbi első sorban a szókincsben mutatkozik meg. A szavak kikopnak, mert szükségtelenné válnak. A világ változik, a technika, a tudomány stb. fejlődik. Minden nyelvben több új szó születik, mint ahány kihal. Kijelenthető, hogy a neologizmusok születése életünk meghatározó eleme, hiszen mindenre van, kell, hogy legyen valamilyen szavunk.

A *Tulajdonnevek* alcím alatt több kérdéssel is foglalkozik a kötet (163–70). A filmcímek figyelemfelkeltő, kiemelő funkciója fordításstilisztikai kérdéseket is érint. Gondoljunk a *Pretty Woman* filmcím magyar változatára: *Micsoda nő!* Szóba kerülnek a ragadványnevek. Ilyenek voltak beszélőnevekként a *Repülős Gizi*, *Bróker Marcsi* és társai.

Expresszív és emotív stílustulajdonítást, fiatalos ötletességet hordoznak gyakran az üzletnevek is: *Kotkoda baromfibtolt*, *Kerek Perec pékség* stb.

A kötet záró fejezetének címe *Szavak, mondatok* (171–95). Olyan képtelen szavakat, fordulatokat tárgyal, amelyek a szaknyelvhez tartozhatnak, ha valóságalapjuk lenne: *kanyarfűrő*, *reszelőzsír* stb. Ezek metaforikus, átvitt értelmű tréfás jelentése sokszor a beszélő közösség háttérismeretére támaszkodik. De megfejtésük derűs perceket szerez. Ugyanígy megfejtésre vár sok színárnyalat megnevezése. Milyen a *kobaldsárga*, *gyantasárga*, *kadmiumsárga* stb.? Az „átírt terek”, a plakátok, falvédők, a „közéleti tapéták” alkalmi, de nyelvi szempontból érdekes, kortörténeti lenyomatot mutatnak. A sporttal kapcsolatos szövegek az edzők, játékosok szájából alkalmakként ugyanúgy derűt keltők lehetnek, mint a sláger- vagy dalszövegek. A közutakon, járműveken olvasható alkalmi felhívások, kérések nemegyszer megmosolyogtatók. E derűt keltő feliratok közül Minya Károly kötetének borítóján találunk egy csokorra valót. Végezetül vessünk ezekre egy pillantást: „*Papagáj Presszó. Stresszmentes övezet. Mindörökké*”; „*A kutya harap, a macska sem százas, a kétlábúakról meg ne is beszéljünk!*” S végül egy kiscsöszli mellékhelyiségnak a felirata férfiaknak és nőknek: „*Embör – Némör → WC*”.

Minya Károly negyedik, nyelvműveléssel foglalkozó kötetét örömmel ajánljuk diákoknak, tanároknak, érdeklődőknek, nyelvészeknek komoly feldolgozásként vagy önművelő olvasmányként. E sorozat első darabja Minya tanár úr tollából a *Nyelvművelek, tehát vagyok* (2002), a második a *Rendszer-*

váltás-normaváltás. *A magyar nyelv művelés története, elvei és vitái 1989-től napjainkig* (2005), a harmadik a *Nyelvművelő munkafüzet 2. Nyelvhelyességi és stílusgyakorlatok* (2023). Minya Károly nyelv művelői alapelvével egyetértve helyezzük e kedves és bölcs kötetet az olvasó szíves figyelmébe Balázs Géza fülszövegének ajánlásával: „Mi a nyelv művelés 3.0? Derűs, árnyalt, óvatos, türelmes, jószándékú. Megkísérel az idegen szavak helyett magyar megfelelőt találni és elterjeszteni, felhívja a figyelmet a kommunikációs zavart okozó nyelvhasználati jelenségekre, válaszol kérdésekre, eloszlat nyelvi babonákat, félreértéseket.” Kiváló mintaanyagot kínálva biztos derűt fakaszt a nyelvtanórákon, és tegyük hozzá, élvezetesen forgatható a hétköznapi nyelvhasználatunkban is.

Szakirodalom

- Balázs Géza 2023. *Az internet népe: Internet, társadalom, kultúra, nyelv: A kulturális és a tervezett evolúció határán.* Ludovika Egyetemi Kiadó. Budapest.
- Minya Károly 2002. *Nyelvművelek, tehát vagyok? 100 anyanyelvi egyperces.* Magánkiadás. Nyíregyháza.
- Minya Károly 2005. *Rendszerváltás – normaváltás. A magyar nyelv művelés története, elvei és vitái 1989-től napjainkig.* Tinta Könyvkiadó. Budapest.
- Minya Károly 2023. *Nyelvművelő munkafüzet 2. Nyelvhelyességi és stílusgyakorlatok.* Tinta Könyvkiadó. Budapest.

Cs. Jónás Erzsébet

professor emeritus

Nyíregyházi Egyetem

Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet

E-mail: csjonase@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0274-5503>

